

Devlet Mahkemesi Önündeki Bağlantılı Paralel Yargılamaların Tahkim Yargılamasında Bekletici Sorun Yapılması^(*)

Stay of Arbitration Proceedings Pending the Outcome of Related Parallel State Court Proceedings

Arş. Gör. Dr. Sercan ÇAVUŞOĞLU^(**)

Öz:

Taraf, konu ve sebep yönünden aynı olan veya bu unsurların tamamı aynı olmasa bile birbirleri ile bağlantılı olan yargılamaların, farklı yargı mercileri önünde görülme durumunda bu davalar “paralel yargılamalar” olarak adlandırılmaktadır. Paralel yargılamaların ikisinin de hakem heyeti önünde görülüyor olması, ikisinin de devlet mahkemesi önünde görülüyor olması veya biri devlet mahkemesi önündeyken birinin tahkim yargılaması ile çözüme kavuşturuluyor olması mümkündür. Paralel yargılamaların neden olduğu en büyük sorun, birbirleri ile çelişkili kararlar çıkması ihtimalidir. Doktrinde bir tahkim yargılamasının, devlet mahkemesi önünde görülmekte olan başka bir dava ile bağlantılı olması durumunda getirilen çözüm önerilerinden biri, “bekletici sorun” kurumudur. Böylece, hakem heyeti tarafından tahkim yargılaması, devlet mahkemesince bir karar verilinceye kadar durdurulacaktır. Çalışmamızda öncelikle paralel yargılamalar kavramından, paralel yargılamaların nasıl ortaya çıktığından ve yarattığı sorunlardan bahsedilecektir. Devamında bekletici sorun kurumunun bu problemlere bir çözüm olup olamayacağı sorusu; hakem heyetinin bekletici sorun kararı verme yetkisi, bekletici sorun kararının getirdiği yararlar ve sakıncalar ile hakem heyetinin bu kararı verirken göz önünde bulundurması gereken hususlar çerçevesinde incelenecektir.

Anahtar Kelimeler:

Paralel Yargılamalar, Paralel Davalar, Bağlantılı Davalar, Bekletici Sorun, Çelişkili Kararlar.

Abstract:

Parallel proceedings arise when two disputes involve the same parties, the same *petitum*, and the same *causa petendi*, or are closely related to each other, and are submitted concurrently to more than one forum. Parallel proceedings may arise when a dispute is simultaneously heard by two arbitral tribunals, by two different state courts, or by a state court while the same matter is pending in arbitration. The main problem with parallel proceedings is the risk of conflicting judgments or awards. When a case in

^(*) Makale hakem incelemesinden geçirilmiştir.

Yayın Kuruluna Ulaştığı Tarih: 10.10.2025 / Kabul Tarihi: 09.12.2025.

^(**) MEF Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Milletlerarası Özel Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul - Türkiye,

E-posta: cavusoglu@mef.edu.tr,

Orcid: 0000-0003-4855-1250.